

CNC TREIPINGI OPERAATOR-SEADISTAJA ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	vähemalt 4. või 5. kvalifikatsioonitaseme erialale vastav kutse või vastavate kompetentside ja keskharidusega õppijad
Õppevorm	mittestatsionaarne

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)	
1	Detailide töötlemine CNC treipingil	11	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab detaile CNC treipinkidel kasutades vastavaid töötlemistehnoloogiaid, töövahendeid ja töövõtteid järgides tööohutuse nõudeid ning ergonoomikat.			
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
<ul style="list-style-type: none"> ● valmistab ette töökoha, materjali/tooriku, seadistab CNC treipingi detailide valmistamiseks ja täidab tööprotsessiks vajalikud dokumendid ● valmistab treipingil detaile vastavalt IT 7 ISO standardile ja kontrollib nende vastavust töökäsule/tööjoonisele ● mõistab ning rakendab töökaitse ja keskkonnohutuse nõudeid tööprotsessis ● mõistab ergonoomika alaste teadmiste rakendamise vajalikkust tööprotsessis 	<ul style="list-style-type: none"> ● määrab lõikeinstrumentide korrektsioonid (pikkus, läbimõõt) ja sisestab need treipinki ● juhendab ja korraldab treipinkide grupi tööd; ● valmistab ette töökoha ohutuks tööks ning kontrollib nõuetekohaste isikukaitsevahendite olemasolu ● valib materjali detailide valmistamiseks vastavalt tööjoonisel/töökäskul esitatud margitähisele ● valmistab ette materjali/tooriku detailide valmistamiseks vastavalt juhendile ● valmistab ette treipingi tööks vastavalt käsitlemise juhendile ja töökoha korrashoiu põhimõtetele ● seadistab treipingi detailide valmistamiseks vastavalt ülesandele ● lõpetab tööprotsessi ja annab detailid üle vastavalt juhendile ● täidab ja analüüsib tööprotsessiks vajalikud dokumendid (töökäsk, saatelehed, vigade ja probleemide raportid jm) paber kandjal ja/või elektrooniliselt ● hooldab ja teeb puhastustöid vastavalt treipingi kasutusjuhendile 	<ul style="list-style-type: none"> ● esitlus ● loeng ● iseseisev töö 	<ul style="list-style-type: none"> ● esitlus (õpimapi sisu tutvustamine) ● praktiline ülesanne: (detaili valmistamine vastavalt tööjoonisele) ● iseseisev töö: (detailide töötlemine CNC treipingil) õpimapi koostamine

	<ul style="list-style-type: none"> ● häälestab ja kirjeldab tööpingi lõikerežiime/lõikeparameetreid vastavalt ülesandele ● valmistab detaile vastavalt IT 7 ISO standardile ja töökäsule/tööjoonisele tehes mõõtevahenditega vahekontrolle ● kontrollib mõõtevahenditega valmis detaile ja hindab nende vastavust töökäsule/tööjoonisele markeerib, komplekteerib ja ladustab detailid vastavalt töökäsule ● järeltötleb (sh eemaldab kraatid) ja puhastab valmisdetailid; ● ladustab töödeldud detailid neid vigastamata järgmiseks operatsiooniks ● hooldab pinki ja korrastab töökoha vastavalt juhendile ● utiliseerib põhi- ja abi- materjalide jäägid vastavalt juhendile ● täidab ja analüüsib tööprotsessi lõpetamiseks vajalikud dokumendid (töökäsk, saatelehed, vigade ja probleemide raportid jm) paber kandjal ja/või elektrooniliselt ● analüüsib oma tegevusi tööprotsessis ja teeb ettepanekuid töö tulemuslikkuse tõstmiseks järgib töökaitse ja keskkonnaohutuse nõudeid tööprotsessis ● järgib ergonoomilisi töövõtteid tööprotsessis analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna kompleksse probleemi ühiskonnas 		
Teemad ja alateemad	<p style="text-align: center;">1. Töötlemitsehnoloogia koostamine</p> <p>Tööprotsessi analüüs Materjali valik Töökaitse ja keskkonnaohutus Isikukaitsevahendid Ergonoomika</p> <p style="text-align: center;">2. Tööpingi seadistamine</p> <p>Detaili valmistamine Detaili mõõtmine</p>		
Iseseisev töö moodulis:	<p>Erialase materjali läbitöötamine kordamisküsimuste alusel Tutvumine tööpinkide tehniliste manuaalidega</p>		

<i>(eesmärk, teema, vajadusel hindamine)</i>	Analüüsib kirjalikult praktilise töö kvaliteeti Õpimapi esitluse ettevalmistamine
Mooduli hinde kujunemine: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Hindamisülesanded</i> ● <i>Hindamiskorraldus</i> ● <i>Hindamisjuhend</i> ● <i>Hindekriteeriumid</i> 	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb õpimapi (Detailide töötlemine CNC treipingil) esitlusest, praktiliste tööde positiivsest sooritusest. Praktiline töö: valmistab detaili CNC treipingil vastavalt ülesandele
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> ● V. Veski. Arvjuhtimisega seadmete programmeerimine. Tallinn, TTK, 2006 ● Robert Quesada Computer Numerical Control ● Milwaukee Area Technical College 2005 ● Andres Kimmel Arvjuhtimisega metallilõikepinkide programmeerimine TTÜ , Tallinn 1992 ● Tööpinkide Puma 240 ja Matrix 560 tehnilised manuaalid ● Soots, R. Metallide lõiketöötlemine Tallinn TTK õppematerjal 2006 ● Soots, R. Lõikerežiimide määramine metallide lõiketöötlemisel Tallinn 2004 ● Sandvik Metalcutting Technical guide. Turning, milling, drilling, boring, toolholding 2005 ● Mitsubishi Materials Tooling Technology, Level 1. 2004 ● Mitsubishi Materials Tooling Technology, Level 2.2004 ● Buschmann, H. Universaalsed rakised metallilõikepinkidele. Tallinn 2007 ● Mehaanikainseneri käsiraamat, TTÜ kirjastus, 2012

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS		Maht (EKAP)
2	Töö korraldamine ja juhendamine		2
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane oskab korraldada tootmisprotsessi ja juhendatavate tööd vastavalt struktuuriüksusele			
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
<ul style="list-style-type: none"> ● korraldab ja juhendab juhendatavate tööd tuginedes töö ettevalmistamisel: tehnilisest joonestamisest, mõõtmestamisest ja tolereerimisest, lõiketeooriatest ning -instrumentidest, järgides CNC metallilõikepinkide tehnilisi võimalusi sh robotiseerimine 	<ul style="list-style-type: none"> ● leiab tehnilisest dokumentatsioonist tööülesande täitmiseks vajaliku teabe, teeb ettepanekuid tehnilise dokumentatsiooni parendamiseks; ● kontrollib visuaalse vaatluse teel tööpinkide korrasolekut; ● planeerib tööpinkide töö valides vastavad rakised ja lõikeinstrumendid, veendub nende korrasolekus; 	<ul style="list-style-type: none"> ● loeng ● rühmatöö ● esitlus ● seminar 	iseseisev töö ja selle esitlus: Toote valmistamise tehnoloogilise protsessi koostamine ja analüüs vastavalt ülesandele rühmatöö: rollimäng Juhendaja ja juhendatav

	<ul style="list-style-type: none"> • jagab tööülesanded ja jälgib nende täitmist, nõustab operaatoreid detaili töötlemise tehnoloogilise protsessi alasel. 		
<ul style="list-style-type: none"> • korraldab ja kontrollib töö protsessist lähtuvad ohutud töökohad ja kasutab ettenähtud ohutus- ja isikukaitsevahendeid 	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette töökoha ohutuks tööks ning kontrollib nõuetekohaste isikukaitsevahendite olemasolu; • järgib töökeskkonna ja tööohutuse nõuded. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng 	<ul style="list-style-type: none"> • Eneseanalüüsi koostamine
<ul style="list-style-type: none"> • järgib seadmete kasutamise turvameetmeid, kemikaalide käsitlemise ja jäätmekogumise ohutusnõudeid, kontrollides nende täitmist 	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib oma tegevusi tööprotsessis ja teeb ettepanekuid töö tulemuslikkuse tõstmiseks järgib töökaitse ja keskkonnaohutuse nõudeid tööprotsessis; • järgib ergonoomilisi töövõtteid tööprotsessis analüüsides erinevaid keskkonnategureid ning määratleb vajadusel meeskonnatööna kompleksse probleemi ühiskonna 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng • rühmatöö • esitlus • seminar 	
<ul style="list-style-type: none"> • kavandab oma õpitee, arvestades isiklike, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid 	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi • analüüsib ennast ja oma õpiteed ning sõnastab oma õpieesmärgid • koostab eesmärgipärase isikliku õpitegevuste plaani, arvestades oma ressursside ja erinevate keskkonnateguritega 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng • rühmatöö • esitlus • seminar 	
Teemad ja alateemad	1. Struktuuriüksuste roll ettevõttes <ul style="list-style-type: none"> • Tööseadusandluse alused; • Dokumendihalduse ja asjaajamise alused; • Meeskonnatöö põhimõtteid • Töökeskkonna ja tööohutuse nõuded • Karjääri planeerimine 		
Iseseisev töö moodulis	Iseseisev töö: Toote valmistamise tehnoloogilise protsessi koostamine ja analüüs vastavalt ülesandele		
Mooduli hinde kujunemine: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hindamisülesanded</i> • <i>Hindamiskorraldus</i> • <i>Hindamisjuhend</i> • <i>Hindekriteeriumid</i> 	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb iseseisva töö esitlusest, praktilise töö positiivsest sooritusest. Esitlus: Toote valmistamise tehnoloogilise protsessi analüüs Praktiline töö: planeerib juhendatava tegevused, analüüsib toimetulekut, kirjeldab väljaõppevajaduse		
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Samel, E., Suhtlemine, keskastmejuhi proovikivi. Tallinn: Äripäeva kirjastus, 2005 Bolton, R., Igapäevaoskused: kuidas ennast kehtestada, teisi kuulata ja konflikte lahendada. Väike Vanker, 2007 Töötajate juhendamine ja väljaõpe kohapeal. Tööinspeksioon, 2013		

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS		Maht (EKAP)
3	CNC metallilõikepingi hooldus		2
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused CNC metallilõikepingi hooldustegevustest			
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
<ul style="list-style-type: none"> • teeb vastavalt juhenditele tööpinkidele regulaarseid hooldustöid sh korraldab regulaarset hooldust 	<ul style="list-style-type: none"> • hooldab pinki ja korrastab töökoha vastavalt juhendile; • utiliseerib põhi- ja abi- materjalide jäägid vastavalt juhendile. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng • rühmatöö • esitlus • seminar 	Praktiline töö: õppur teostab metallilõikepingi hoolduse vastavalt kehtestatud korrale
<ul style="list-style-type: none"> • tuvastab ja registreerib tehnilised probleemid (rikkele viitavad märgid ja veateated) ning teavitab nendest oma vahetut juhti 	<ul style="list-style-type: none"> • täidab ja analüüsib tööprotsessi lõpetamiseks vajalikud dokumendid (töökäsk, saatelehed, vigade ja probleemide raportid jm) paber kandjal ja/või elektrooniliselt; • teeb ettepanekuid tehniliste hälvete kõrvaldamise toiminguteks. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng 	Praktiline töö: seadmel vea tuvastamine ning dokumentatsiooni täitmine ettenähtud korrale
Teemad ja alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tööpinkide hoolduse töövõtted 2. Keskkonnakaitse ja jäätmete ladustamine ning utiliseerimine 		
Iseseisev töö moodulis	Juhendi tõlkimine emakeelde		
Mooduli hinde kujunemine: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hindamisülesanded</i> • <i>Hindamiskorraldus</i> • <i>Hindamisjuhend</i> • <i>Hindekriteeriumid</i> 	Moodul loetakse arvestatuks, kui õppur teostab metallilõikepingi hoolduse vastavalt kehtestatud korrale.		
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Tööpinkide hooldusjuhendid		

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)	
4	CAD/CAM tehnoloogia	2	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane oskab kasutada CAD/CAM programmi töökeskkonna võimalusi CNC-keskuse juhtprogrammi loomiseks			
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
<ul style="list-style-type: none"> koostab detaili töötlemise juhtprogrammi või muudab olemasolevat juhtprogrammi kasutades CAD/CAM-i tarkvara ning juhendab töötajaid juhtprogrammide koostamisel ja kontrollimisel; 	<ul style="list-style-type: none"> loob programmi CAD/CAM programmi abil erinevate detailide kujutiste 2D geomeetriaid ja salvestab faili; loob programmi CAD/CAM programmi abil 3D pinna, oskab seda muuta vastavalt vajadusele ja salvestab faili; impordib Alphacam programmi teisi failitüüpe (dwg, pdf, solidworks, fotod), kontrollib nendel olevat geomeetria/infot, vajadusel töötleb seda ning salvestab faili; koostab etteantud tööülesande põhjal detaili/toote töötlemisprotsessi plaani; koostab plaani alusel 2D töötlemisprotsessid (kooriv ja viimistlev töötlus, tasku freesimine, graveerimine, puurimine ja saagimine); koostab plaani alusel 3D töötlemisprotsessid (graveerimine, 3D pinna töötlemine, 3D keha töötlemine). 	<ul style="list-style-type: none"> loeng rühmatöö esitlus seminar 	<p>Praktiline töö Nr 1 - AlphaCAM freesimispinkide juhtimise keskkonnas: Detaili töötlemise joonise joonestamine Detaili töötlemise tehnoloogia loomine Detaili programmi testimine simulatsiooni programmiga' Detaili NC koodi genereerimine ja väljatrükk Prototüüpdetaili freesimine</p> <p>Praktiline töö Nr 2 - AlphaCAM treipinkide juhtimise keskkonnas: Detaili töötlemise joonise joonestamine Detaili töötlemise tehnoloogia loomine Detaili programmi testimine simulatsiooni programmiga' Detaili NC koodi genereerimine ja väljatrükk</p> <p>Praktiline töö Nr 3 -MasterCAM freespinkide juhtimise keskkonnas: Detaili töötlemise joonise joonestamine Detaili töötlemise tehnoloogia loomine Detaili programmi testimine simulatsiooni programmiga' Detaili NC koodi genereerimine ja väljatrükk</p> <p>Praktiline töö Nr 4 -MasterCAM treipinkide juhtimise keskkonnas: Detaili töötlemise joonise joonestamine Detaili töötlemise tehnoloogia loomine</p>

			Detaili programmi testimine simulatsiooni programmiga' Detaili NC koodi genereerimine ja väljatrukk
<ul style="list-style-type: none"> • edastab juhtprogrammi CNC metallilõikepinkide juhtseadmetesse ning kontrollib juhtprogrammide toimimist kasutades sobivat kontrolli meetodit. 	<ul style="list-style-type: none"> • genereerib valitud postprotsessori abil CNC töötlemiskeskuse NC koodi ning edastab selle juhtprogrammi; • käivitab simulatsiooni keskkonnas tööprogrammi ja jälgib töötlemise käiku, pingi tööprotsessist kõrvalekallete ilmnemisel katkestab töötlemisprotsessi. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeng • rühmatöö • esitlus • seminar 	
Teemad ja alateemad	1. AlphaCAM Sissejuhatus programmi AlphaCAM AlphaCAM CAD moodul 3D tööruumi loomine 3D pindade loomine Teistest programmide failide importimine Geomeetria ettevalmistamine töötamiseks Töötlemisviisid NC koodi genereerimine <ol style="list-style-type: none"> 2. NC CAD75 3. NC CAD 75 CAD moodul Töötlemisviisid Simulatsioon		
Iseseisev töö moodulis	Kui firmal on olemas CAD/CAM tarkvara, siis võib sooritada praktilised tööd töökohal. Jooniste ja programmi koostamine töökohal		
Mooduli hinde kujunemine: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hindamisülesanded</i> • <i>Hindamiskorraldus</i> • <i>Hindamisjuhend</i> • <i>Hindekriteeriumid</i> 	Mooduli arvestuse saamiseks peab õppur sooritama praktilised tööd		
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Õpetaja enda kogutud ja koostatud õppematerjalid Tarkvaraprogramm AlphaCAM ja sellega koostatud õppefailid Peeter Samblik CAD/CAM/CNC- Tehnoloogiakursus 2006 EST-Scalar OÜ, Tallinn 2006		

	3 teljelise CNC pingi KOSY kasutusjuhend Leo Törn, 2006, AutoCAD- käsiraamat, Tallinn, lk 608
--	---

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)	
5	PRAKTIKA	8	
<p>Eesmärk: praktikaga taotletakse, et õpilane tutvub metallitöötlus ettevõtte töökorraldusega, omandab oskused töö planeerimiseks, korraldamiseks ja juhendamiseks, rakendab omandatud teadmisi ja oskusi detailide valmistamiseks erinevatel metallilõikepinkidel, kasutab õigeid töövõtteid ja -vahendeid ning ergonoomikat, peab kinni ettevõtte sisekorra eeskirjadest ja töökultuurist, omandab meeskonnas töötamise harjumused ja oskused tulevaseks tööeluks.</p>			
<p>Nõuded mooduli alustamiseks: läbitud eelnevad moodulid</p>			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
<ul style="list-style-type: none"> tutvub praktikaettevõttega, sisekorraeeskirjadega, töökorraldusprotsessiga ja töökohaga ning seadmetega täidab töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid, järgib sisekorraeeskirj valmistab detaile metallitöötlemispinkidel ja järgib praktikaettevõtte tööprotsessi osaleb meeskonnatöös ja järgib töökultuuri ning üldtunnustatud käitumistavasid 	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab praktikaettevõtet, selle töö- ja tootmisprofiili vormistab ja allkirjastab ettevõttega vastavad praktikadokumendid kirjeldab töökohta, seal kasutatavaid seadmeid ja tööprotsessi kasutab nõuetekohaseid isikukaitsevahendeid, töö- ja abivahendeid, tõste- ja transpordiseadmeid ning ergonoomilisi töövõtteid järgib töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid valmistab ette töökoha, töö- ja abivahendid ning töödeldava materjali valmistab ette tööpingi tööks (hooldab, käivitab, seiskab) vastavalt käsitlemisjuhendile seadistab tööpingi detailide valmistamiseks valmistab detaile ja kontrollib nende vastavust töökäsule/tööjoonisele täidab tööprotsessiga seotud lisäülesandeid (materjali transport jm) mõõdistab, markeerib, komplekteerib ja ladustab detailid vastavalt töökäsule 	<ul style="list-style-type: none"> loeng individuaalne töö praktiline töö 	<ul style="list-style-type: none"> iseseisev töö: praktikaaruande koostamine ja päeviku täitmine arutelu: praktikaaruande kaitsmine

<ul style="list-style-type: none"> ● analüüsib ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni probleeme ning võimalusi, lähtudes jätkusuutlikkuse põhimõtetest ● hindab oma panust enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, 	<ul style="list-style-type: none"> ● hooldab pinki ja korrastab töökoha vastavalt juhendile ● lõpetab tööprotsessi ja annab detailid üle vastavalt juhendile ● utiliseerib põhi- ja abi materjalide jäägid vastavalt juhendile ● täidab, analüüsib ja arhiveerib tööprotsessis vajalikud dokumendid (töökäsk, saatelehed, vigade ja probleemide raportid jm) paber kandjal ja/või elektrooniliselt ● osaleb aktiivse ja vastutava meeskonnaliikmena igapäevases töös, hindab enda individuaalseid ning meeskonnatöö oskuseid ● järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid ● analüüsib oma tegevusi tööprotsessis ja teeb ettepanekuid töö tulemuslikkuse tõstmiseks ● analüüsib meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid ● analüüsib meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda ● selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi ● analüüsib organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest ● valib oma karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning selgitab selles enda võimalikku rolli ● seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning selgitab probleeme ja jätkusuutlikke võimalusi ● analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna kompleksse probleemi ühiskonnas 		
---	---	--	--

<p>sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses</p> <ul style="list-style-type: none"> koostab ennastjuhtiva õppijana isikliku lühi- ja pikaajalise karjääriplaani 	<ul style="list-style-type: none"> kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid analüüsib meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust valib ja põhjendab meeskonnatööna sobivaima lahenduse probleemile koostab meeskonnatööna tegevuskava ja eelarve valitud lahenduse elluviimiseks hindab enda kui meeskonnaliikme panust väärtusloomes analüüsib oma kutsealast arengut, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes valib ja kasutab asjakohaseid infoallikaid koolitus-, praktika- või töökoha leidmisel ning koostab kandideerimiseks vajalikud materjalid analüüsib tegureid, mis mõjutavad karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel. Lähtub analüüsil oma eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist analüüsib oma oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutavas keskkonnas 		
<p>Teemad ja alateemad</p>	<p>1. praktika dokumentatsioon praktikaülesanded praktikakoha leidmine praktikajuhendaja roll</p> <p>2. Praktika kaitsmine: praktikadokumentatsiooni täitmine, praktikaülesannete täitmine, praktikaaruande täitmine, praktikaseminar</p>		
<p>Iseseisev töö moodulis: <i>(eesmärk, teema, vajadusel hindamine)</i></p>	<p>Praktika päeviku täitmine ja aruande koostamine</p>		

Mooduli hinde kujunemine: <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Hindamisülesanded</i> ● <i>Hindamiskorraldus</i> ● <i>Hindamisjuhend</i> ● <i>Hindekriteeriumid</i> 	Kaitseb aruande Mitteeristav hindamine (A/MA). Õpiväljundid loetakse arvestatuks (A), kui õpilane on saavutanud tulemuse vastavalt hindamiskriteeriumitele. Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane esitab kõik nõutud praktikadokumendid, koostab iseseisvalt juhendmaterjali põhjal praktikaaruande ja osaleb praktika kaitsmise seminaril
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Võrumaa Kutsehariduskeskuse juhendid: Praktikaaruanne, Prakтикаettevõtete tunnustamise juhend, Juhend ettevõttepoolsele juhendajale, Praktikajuhend koolipoolsele juhendajale, Praktikajuhend õppijale